

In quickness is truth.

In quickness is truth.
The faster you blurt,
the more swiftly you write,
the more honest you are.
In hesitation is thought.
(Ray Bradbury, regel #2)

Schrijven is reflectie toevoegen aan de waan van de dag, een gedachte naast het gerucht plaatsen, een fantasie naast het feit. Een manier om de wereld om ons heen in breder perspectief te plaatsen en even uit te hijgen nadat we achter het nieuws aan hebben gerend.

Maar theater is ook een traag medium. Voor je de actualiteit in een dramatische vorm hebt gegoten, ligt het nieuws vaak zo ver achter ons dat wat we te vertellen hebben niet meer relevant is.

En wanneer de traagheid de inhoud al niet aantast, dan zijn het wel de praktische bezwaren: Een voorstelling op poten zetten kost naast geld ook tijd. En dat komt de snelheid niet ten goede.

Is theater dan het verkeerde medium om te reageren op de actualiteit?

Met De Orde van de Dag proberen we daar juist tegenin te gaan en elke keer binnen één dag een voorstelling op poten te zetten waarin we de gebeurtenissen van de afgelopen maand behandelen. Het grote nieuws en het kleine nieuws, de incidenten en de lange lijnen.

We, dat is een groep theaterschrijvers en –makers, acteurs en muzikanten. Wij komen tweewekelijks bijeen om de kranten te bespreken, de lijnen aan te brengen, de verbanden te zoeken en te brainstormen over concrete ingangen. En op de voorstellingsdag wordt om 10:00 's ochtends de harde kern aangevuld met gastschrijvers en gastacteurs die aan de slag gaan om de scènes te schrijven en vorm te geven. Scènes die zo'n tien uur later aan het publiek worden opgediend.

Dat is schrijven met een deadline die je op de hielen zit, schrijven waar hopelijk, zoals Bradbury beweert, een waarheid in zit. Soms levert dat een satirische pastiche op een actualiteitenprogramma op, met Oscar Kocken als Matthijs van Nieuwkerk en wij, de schrijvers, als gemankeerde tafelheren. Soms is het een los zand van verschillende scènes, soms weten we een groter thema te raken – van 'dankbaarheid' tot 'utopie' – en we hebben zelfs één keer een musical gemaakt, toen de middag voor de Orde van de Dag het overleg in het Catshuis klapte.

Soms is het alleen maar een poging tot een grap.

En soms lukt het ons zelfs iets meer te zeggen, iets toe te voegen aan de feiten, een persoonlijke noot te achterhalen, de verbeelding in te laten grijpen in de werkelijkheid, de menselijkheid te vinden in abstracte conflicten en misschien iets aan te raken van een groter verband, tussen ons, elkaar en de wereld om ons heen.

Soms lukt het ons, hoe klein en kort dan ook, onder de oppervlakte te raken, structuren bloot te leggen, de iconen van het nieuws te ontmythologiseren, de hoofdrolspelers van de macht te ontmaskeren, menselijk en dus faalbaar te maken. Soms lukt het ons onze gedachten van twee cent bij het grootkapitaal te voegen.

En soms raken we gefrustreerd omdat we het onderwerp niet te pakken krijgen. Ongeveer net zo lang als de Orde van de Dag loopt, is het hommeles in Syrië. Elke vergadering bespreken we wat we ermee moeten doen en ook al hebben we regelmatig een Syrische scène, is Bashar al Assad al eens opgekomen met een begrafenispeech voor de gifgaslachtoffers, heeft zijn vrouw zijn beleid als eens verdedigd terwijl ze haar kinderen voorleest, hebben we al eens een Syrische burger oorlogsmoe uit het raam laten staren, nog altijd blijkt uit dit conflict de onmacht van de theatermaker: niet alleen zijn sommige dingen te werkelijk om relevant theater over te maken op korte termijn, de vraag blijft als een uitroepteken staan: wat heeft het eigenlijk voor zin?

Misschien is de zin van verhalen maken en vertellen enkel het verjagen van de stilte en het stillen van onwetendheid. Dus dat zal ik maar blijven proberen.

Zo schrijf ik elke Orde van de Dag het *ter plekke geschreven gedicht*. Het publiek mag aangeven wat het belangrijkste nieuws van de maand was en daar ga ik dan mee aan de slag. Niet binnen één dag maar binnen één uur moet er een tekst op papier staan die ik vervolgens voordraag. Als er waarheid in snelheid zit, zoals Bradbury beweert, moeten dat de waarachtigste teksten zijn die ik schrijf. Wellicht. Hoe schrijf je een tekst binnen één uur? Volgens mij gaat het erom een gedachte te hebben, die enigszins origineel is, en die werk je vervolgens uit. Die giet je in woorden die soms een strakke, soms een zeer vrije vorm hebben. Van blues en sinterklaasgedicht (inclusief Micks Rijmwoordenboek op internet!) tot een los gestructureerde *stream of consciousness*.

Dat levert de ene keer '[Veteranenverdriet](#)' op, over een onlangs door prinses Beatrix geopende basis voor veteranen met een post-traumatische stressstoornis en dan weer '[Lampedusa](#)', over de verdronken asielzoekers voor de Italiaanse kust. Soms is het een poging toch weer wat te zeggen over Syrië, bijvoorbeeld '[Syrisch Vuurwerk](#)' rond oud en nieuw. En afgelopen maand was de arrestatie van Justin Bieber hét nieuws van de maand voor het voltallige publiek. Dat levert dan '[De Bieber Blues](#)' op.

En wat het de volgende keer wordt kan je zien in Utrecht of in Eindhoven!

www.ordevandedag.org

De vaste kern van de Orde van de Dag bestaat uit Greg Nottrot, Oscar Kocken, Michiel Lieuwma, Marcel Osterop, Mark Kraan, Frank van Kasteren, Wilko Sterk en Jibbe Willems.

Ray Bradbury

*The good writers touch life often.
The mediocre ones run a quick hand over her.
The bad ones rape her and leave her for the flies.*

Ray Bradbury schreef met zijn bekendste boek, *Fahrenheit 451*, een dystopisch visioen van de vierentwintigste eeuw. Vermaak is het hoogste goed, ideeën zijn verdacht en boeken moeten verbrand (de titel slaat op de temperatuur waarbij papier in brand vliegt).

Hoofdpersoon Guy Montag is boekverbrander van beroep ('brandweerman').; Wanneer hij Clarisse McClellan ontmoet, een *outcast* die aandacht voor de wereld vertoont in plaats van het gewelddadige zelfdestructieve gedrag van haar leeftijdsgenoten, raakt hij meer en meer geïnteresseerd in boeken vanwege hun inhoud in plaats van hun brandbare vermogen. Dit kan natuurlijk niet goed komen en nadat hij zijn eigen huis in brand heeft moeten steken, vlucht hij naar buiten de stad waar bannelingen wonen die hele boeken uit hun hoofd hebben geleerd, zodat ze de kennis hebben mocht er een nieuwe maatschappij opgebouwd moeten worden.